

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»
ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр туризму»
Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут",
кафедра туризму та готельно-ресторанного бізнесу
Факультет географії, історії та туризму
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Сучасні проблеми та перспективи розвитку
готельно-ресторанного та туристичного бізнесу в Україні»

28 листопада 2024 р.
Харків

20
24

УДК: 338.48:640.4:658.5:004.9

Редакційна колегія:

Гурова Капіталіна - в. о. директора, к. е. н., доцент, Заслужений працівник народної освіти України;

Савченко Ілля - заступник директора з навчально-методичної роботи, к. держ. упр., доцент;

Болотова Тетяна - завідувач відділення економіки та бізнесу, к. е. н., доцент;

Гібкін Кирило - завідувач відділення харчових технологій та сфери обслуговування;

Золотухіна Олена - заступник директора з навчально-методичної роботи;

Кулінченко Сергій - голова Ради студентського самоврядування Коледжу;

Сєдих Костянтин - голова циклової комісії харчових технологій, готельно-ресторанної справи та туризму, к.т.н.;

Холодок Валентина - директор обласного комунального закладу «Харківський організаційно-методичний центр туризму», к. держ. упр., доцент;

Якіменко-Терещенко Наталія - завідувачка кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», д. е. н., професор;

Яковчук Олександр - декан факультету географії, історії та туризму Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», к. геогр. н., доцент.

Конференцію включено до Переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки в системі МОН України на 2024 рік

Рекомендовано до оприлюднення Педагогічною радою ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ» (протокол № 4 від 27.11.2024 р.).

Збірник тез доповідей містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми та перспективи розвитку готельно-ресторанного та туристичного бізнесу в Україні», в яких розглядається значення і роль закладів ресторанного господарства, туристичного та рекреаційного потенціалу регіонів України та повоєнне відновленні готельно-ресторанної індустрії.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей та повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакційної ради збірника.

М 74 **Матеріали** Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми та перспективи розвитку готельно-ресторанного та туристичного бізнесу в Україні». – Харків : ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», 2024. – 169 с.

© ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», 2024.

Гібкін К. Р., аспірант,
Державний торговельно-економічний університет

ІНСТИТУЦІЙНИЙ БАЗИС ДЛЯ РЕФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Значення інституційного базису для реформування туристичної галузі України є важливим аспектом для сталого розвитку та підвищення конкурентоспроможності країни на міжнародному туристичному ринку. Інституційний базис включає в себе сукупність нормативних, правових, економічних та соціальних механізмів, які регулюють діяльність туристичної галузі, сприяють створенню сприятливого середовища для бізнесу та стимулюють розвиток інфраструктури. Вдосконалення інституційного базису дозволяє забезпечити координацію між державними органами, приватним сектором, освітніми установами та громадянським суспільством, створюючи основу для ефективного реформування галузі.

Вплив туризму на економіку є багатограним. Туризм виступає джерелом прямих і непрямих доходів для держави через податки, збори, інвестиції, а також створює робочі місця. Він сприяє розвитку пов'язаних галузей, таких як транспорт, торгівля, громадське харчування, готельний бізнес, що веде до мультиплікаційного ефекту в економіці. Розвинений туризм підвищує експорт послуг, залучає іноземну валюту та сприяє збільшенню ВВП країни.

Соціальний вплив туризму включає в себе підвищення рівня життя місцевого населення завдяки новим робочим місцям і зростанню доходів, а також розширення можливостей для самозайнятості та малого бізнесу. Туризм сприяє культурному обміну, що позитивно впливає на міжкультурне розуміння і толерантність. Крім того, туризм є інструментом збереження культурної спадщини, оскільки стимулює підтримку пам'яток архітектури, музеїв, природних парків і традицій. [1].

Теоретично, інституційний базис охоплює такі елементи:

Правове регулювання – це сукупність законів і нормативних актів, які встановлюють правила і стандарти надання туристичних послуг, захищають права туристів і регулюють діяльність суб'єктів туристичної галузі.

Регуляторні органи – це державні установи та агентства, що здійснюють нагляд і контроль за туристичною галуззю, забезпечують її прозорість, дотримання стандартів якості та захист прав споживачів.

Фінансово-економічні інструменти - політика державного фінансування та підтримки, субсидії, пільгові кредити для стимулювання інвестицій у туризм, а також система податків і зборів для регулювання бізнесу.

Громадські та професійні об'єднання – це асоціації туроператорів, готельєрів, місцевих громад та інші організації, які відіграють роль у підтримці високих стандартів на ринку, захисті інтересів членів та координації зусиль для розвитку галузі.

Освітня і науково-дослідна інфраструктура – це університети, наукові установи, навчальні програми, які готують кваліфіковані кадри та здійснюють дослідження для покращення якості послуг і підвищення інноваційності в туризмі [2].

Основні проблеми інституційного середовища туристичної галузі України гальмують її розвиток та обмежують конкурентоспроможність на міжнародному рівні.

Основними проблемами інституційного середовища туристичної галузі України є недосконалість правового регулювання, недостатність координації між державними органами і приватним сектором, брак державної підтримки та фінансування, низька якість туристичних послуг, слабкий розвиток інфраструктури та недостатня цифровізація, а також обмежена підтримка культурної спадщини й екологічного туризму.

Недосконала законодавча база, що не відповідає європейським стандартам, створює правову невизначеність для підприємців. Відсутність єдиного центру управління туризмом та низький рівень комунікації з приватним сектором ускладнює координацію зусиль для стратегічного розвитку галузі. Обмежене державне фінансування не дозволяє розвивати туристичну інфраструктуру і просувати Україну як туристичний напрямок на міжнародній арені, а також знижує інтерес інвесторів.

Низька якість туристичних послуг, відсутність єдиних стандартів якості й слабка підготовка кадрів негативно впливають на задоволення туристів, тоді як недоліки інфраструктури та низький рівень цифрових сервісів обмежують доступність і зручність туристичних послуг [3].

Брак підтримки для об'єктів культурної спадщини та екологічного туризму знижує потенціал цих напрямків і негативно впливає на сталий розвиток. Реформування інституційного середовища через покращення правової бази, посилення державної підтримки, розвиток інфраструктури та цифровізацію є критично важливими для підвищення конкурентоспроможності українського туризму на світовій арені [4].

Загалом, реформування інституційного базису є ключовою умовою для розвитку конкурентоспроможної та стійкої туристичної галузі в Україні. Це вимагає комплексного підходу, що включає вдосконалення законодавчої бази, підвищення рівня державної підтримки, поліпшення взаємодії з приватним сектором, розвиток інфраструктури, впровадження цифрових технологій та підтримку культурної і природної спадщини. Вирішення цих проблем сприятиме створенню сприятливого інституційного середовища, яке забезпечить економічне зростання, покращення соціальної сфери, розширення можливостей для міжнародного співробітництва та позитивний імідж України як привабливого туристичного напрямку на світовому рівні.

Список використаних джерел:

1. Шевченко М. М., Давиденко О. Г. Поняття «суспільно-політична стабільність»: смисловий простір державно-управлінського змісту. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 14. С. 49–54.
2. Івашова Л.М. Державно-приватне партнерство у сфері туризму як дієвий механізм забезпечення сталого розвитку економіки країни і регіонів. *Публічне управління та митне адміністрування* №1 (18), 2018. С.52-61
3. Лагутін В. Д. Інституційна природа суспільної стабільності в Україні. *Економічна теорія та право*. № 1 (32), 2018. С. 23–37.
4. Резнікова О. О. Забезпечення стійкості держави і суспільства до терористичної загрози в Україні та світі. *Стратегічні пріоритети*. 2017. № 3 (44). С. 22–28.

Горкун М. О., здобувач освіти,
науковий керівник: **Поступна О. В.**, д. держ. упр., професор,
Національний університет цивільного захисту України

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК МОТОЦИКЛЕТНОГО ТУРИЗМУ У XX СТОЛІТТІ. ІСТОРІЯ ПЕРШИХ АМЕРИКАНСЬКИХ МОТОЦИКЛЕТНИХ КОМПАНІЙ

Стрімкий розвиток транспортних засобів сприяє появі й розвитку нових видів туризму. Мотоциклетний туризм, у якому основним видом транспортного засобу є мотоцикл, сьогодні вже має своїх прихильників, навіть створюються мотоциклетні клуби,

Гібкін К. Р.....	117
ІНСТИТУЦІЙНИЙ БАЗИС ДЛЯ РЕФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	117
Горкун М. О.....	118
СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК МОТОЦИКЛЕТНОГО ТУРИЗМУ У ХХ СТОЛІТТІ. ІСТОРІЯ ПЕРШИХ АМЕРИКАНСЬКИХ МОТОЦИКЛЕТНИХ КОМПАНІЙ.....	118
Королюк С. Р., Малюта Л. Я.....	121
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТУРИЗМУ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД.....	121
Завада Є. Є.....	123
НЕКРОПОЛЬНИЙ ТУРИЗМ ЯК ФЕНОМЕН ЕКОНОМІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ.....	123
Костюченко В. М., Мірошніченко С. В.....	126
ЗАКОНОДАВЧЕ ПІДГРУНТЯ ЗВІТУВАННЯ ЗІ СТАЛОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	126
Корець В. Р., Поступна О. В.....	128
ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ЧЕСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ	128
Кришталь Д. В., Поступна О. В.....	131
СТРУКТУРА, ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ТУРИЗМІ.....	131
Кущій А. О.	134
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ .	134
Леоненко Н. А., Загінайко В. С.	136
РОЗВИТОК EVENT-ТУРИЗМУ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД.....	136
Романюк І. А.	138
ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ НА ТУРИСТИЧНИЙ РИНОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	138
Ляшенко А. Р., Поступна О. В.....	141
СВІТОВИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ	141
Довгаль М. Д.	144
ІСТОРИЧНІ ПАМ'ЯТКИ СЕЛА ЯЗЛОВЕЦЬ ЯК ОБ'ЄКТИ ТУРИСТИЧНОГО МАРШРУТУ.....	144
Олійник В. В.....	147
СТАРОВИННІ САДИБИ ХАРКІВЩИНИ: ІНТЕГРАЦІЯ В ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ	147
Українська-Ващенко Д. О.....	150
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОВІТРЯНОГО ТУРИЗМУ В ЄВРОПІ	150